

ВЕНОТА СТАРЕЊА

#2

Изложбу и штампање публикације подржао
Популациони фонд Уједињених нација (UNFPA) у Србији.

Сва права задржана. Садржај, анализе, мишљења и препоруке изнете у овој публикацији представљају искључиво ставове аутора, и не одражавају нужно ставове УНФПА-а, Уједињених нација, нити било које од придружених организација. УНФПА неће бити ни на који начин одговоран за употребу, нити последице које проистекну из употребе информација из ове публикације.

ЛЕПОТА СТАРЕЊА

#2

2022. година

ЛЕПОТА СТАРЕЊА - ДРУГИ ПУТ

Старење становништва је глобални феномен и није карактеристично само за развијене земље и, како кажу у Уједињеним нацијама, представља један од највећих тријумфа човечанства али и један од највећих изазова. Ако је у једном друштву удео старијих већи од удела деце старости до 15 година, онда се то друштво сматра старим, а у савременом свету, са продужетком животног века, све већи број друштава почиње да се сматра демографски старим. Тако, процес демографског старења становништва не заобилази ни Србију где је у 2021. години удео млађих од 15 година износио 14,3%, а старијих од 65 година чак 21,3%. Ова неравнотежа утиче на чињеницу да данас са једне стране имамо недовољну искоришћеност потенцијала све образованијег старог становништва, а са друге негативан однос младих према старијима и старењу, у свим кључним животним подручјима као што су породица, васпитање и рад.

Отуда је неопходно побољшавати друштвене везе, укључивање и већу видљивост старијих, што је донекле функција и ове изложбе. У нашем друштву, постоји велики број предрасуда и митова о старости који доприносе да се формира негативна слика старости која стоји на путу здравог старења и утиче на понашање у односима са старијим људима. Потребно је неговање позитивног односа према старијима и подстицање обостраног уважавања и поштовања, што ће се позитивно одразити на квалитет живота старије генерације и на правилан психосоцијални развој деце и младих.

Ми управо овим избором фотографија за изложбу, коју приређујемо поводом обележавања 1. октобра, Међународног дана старијих особа, у 2022. години желимо да разбијемо барем неке од предрасуда и митова и да поручимо да је старост једна од нормалних развојних фаза у животу индивидуе, али са другачијим распоредом приоритета, циљева, могућности у односу на младост и зрело доба.

- Креативност и доприноси нису обележја само младих особа - за креативност и таленат не постоје границе у годинама.
- Искуство старијих особа није мање релевантно у данашњем модерном друштву - итекако постоје ствари које старији могу да науче своје унуче о обичајима, старим занатима, историји, културној баштини.

- „Мит о старости и болести“ - где се често старост види као болест. Да, појава болести јесте вероватнија у старости, али нису сви старији нужно болесни. Имамо виталне 80-годишњаке који живе пуним плућима и не употребљавају лекове.

Фотографије које су пред вама су слике старијих особа које су духовите, разнолике, атрактивне, слике које приказују лепу старост пуну живота, буде животну радост, слике које одражавају њихове доприносе, њихов рад, очување старих заната, учешће у животу заједнице заједно са млађим члановима.

Удружење грађана „Снага пријатељства“ - Amity од свог оснивања (1999. године) се бори за права старијих особа и залаже за њихов квалитетнији живот и бољи положај у породици и у друштву. Промовишемо активно старење, међугенерациску солидарност и свакодневним активностима са старијима из свих крајева Србије, како из градских тако и из сеоских средина, подижемо њихово самопоуздање. Упоредо радимо и на мењању свести шире јавности према старијима у смислу веће солидарности. Указујемо на изазове са којима се поједине групе старијих особа суочавају и позивамо надлежне да помогну у њиховом превазилажењу.

Ова изложба коју смо приредили заједно са Фото савезом Србије, приказује на најбољи могући начин, позитивну слику старости, показује како они природно старе, показује знање и вештине старијих људи, њихове емоције и достојанство и допринос породици и друштву. Она носи поруку лепоте старења, поруку да је свако доба лепо, поруку да старији треба да имају више поверења у себе, да још више учествују у радним и друштвеним активностима и тиме допринесу сопственом здравијем старењу и дужем животном веку.

Захвални смо Популационом фонду Уједињених нација (УНФПА) у Србији, што је препознао значај Amity иницијативе за Конкурс и изложбу на тему: „Лепота старења #2“ и подржао њихову реализацију.

У Београду,
септембар 2022. год.

мр Надежда Сатарић
председница Управног одбора Amity-ja

Пејка и Милован

Идворски рибар

Легионар у пензији

И тако ти кажем

Пролазник

Љубав

Суочавање

Љубав

Живели

Херој

Како је...

На путу

Лички сир

Нераздвојни пар

Секула са женом

Бакина радост

Пауза од живота

Партија шаха

Туристичке

Риболовци

Похвала за фотографију

Акробата Луле

ЖИВОТ ЈЕ ЛЕП

Радост трећег доба је радост према тренутку у једном дану. Ону стару латинску изреку „*carpe diem*“ најбоље примењују управо најстарији, пошто су кроз дугогодишње искуство научили да поштују дан много више од младих, јер су свесни да се њихов животни пут завршава. Једни од живота траже мало, док други покушавају да се врате кроз време и још једном проживе младост. Та енергија, како је показала прва изложба из циклуса „Лепота старења“, доказала је да је све увек најбоље заокружено управо на фотографији која успева да заустави време што, парадоксално, прижељкују сви они који су „доживели стоту“ или јој се надају.

Емотивност у процесу старења често је дечачка, наивна, једноставна, а изабране фотографије показују на овој другој изложби посвећеној лепоти старења да се она увек непрегледно развија и да је непоновљива уколико фотограф успе да је уочи. И овога пута приметно је оно што, у креативном и естетском смислу, обједињује задату тему из више позиција и углова. Прво, ту су фотографије које се у потпуности баве односима међу старима, дружењима и њиховим успесима на свим плановима. Друго, ту су и фотографије које феномену старења прилазе сведеније, често указивањем да мале ствари „живот значе“ више од великих, али такође подједнако ефектно задиру у сложене емоције које се одигравају у њиховима веровањима и принципима.

Концепт изложбе „Лепота старења“ је, поред првобитне допадљивости која може да заваља, далеко ангажованији од бројних

других сличних фотографских поставки које трагају за темама које критикују савремени свет. Заправо ради се о томе да се изабраним фотографијама врло директно поставља питање колико данашње друштво, не само у Србији, заиста брине о старима. Када нека изложба тему старења посматра оптимистички, а тако би требало да буде и са осталим фотографским жанровима, попут уличне фотографије или лајф фотографије које често глорификују патњу, онда се истовремено цела идеја уздиже на виши ниво, она сада постаје терапијска, исцелитељска и мотивациона.

Депресија данас погађа сваког, а осећај да вам је живот прошао и да нисте оставили траг, једна је од највећих заблуда савременог старог човека. Изложбом „Лепота старења“, кроз фотографије оних који цене живот, позивају се и сви они који мисле да су небитни, они који живе у малим становима, заборављени од своје деце или унука, да се уздигну, победе депресију и намњоризам, престану да гледају телевизију, нађу пријатеље међу вршњацима, схвате да је живот леп чак и када вам се чини да је лош. Можда ће, уколико изађу напоље и почну да га живе, бити примећени, снимљени крадом и тако се наћи на некој фотографији као део будуће поставке треће, четврте, пете... и свих оних наредних изложби „Лепота старења“ које неминовно следе, јер шире хуманитарну мисију која верује да живот почне у седамдесетој.

Петар Јончић
историчар уметности

Тренер коња

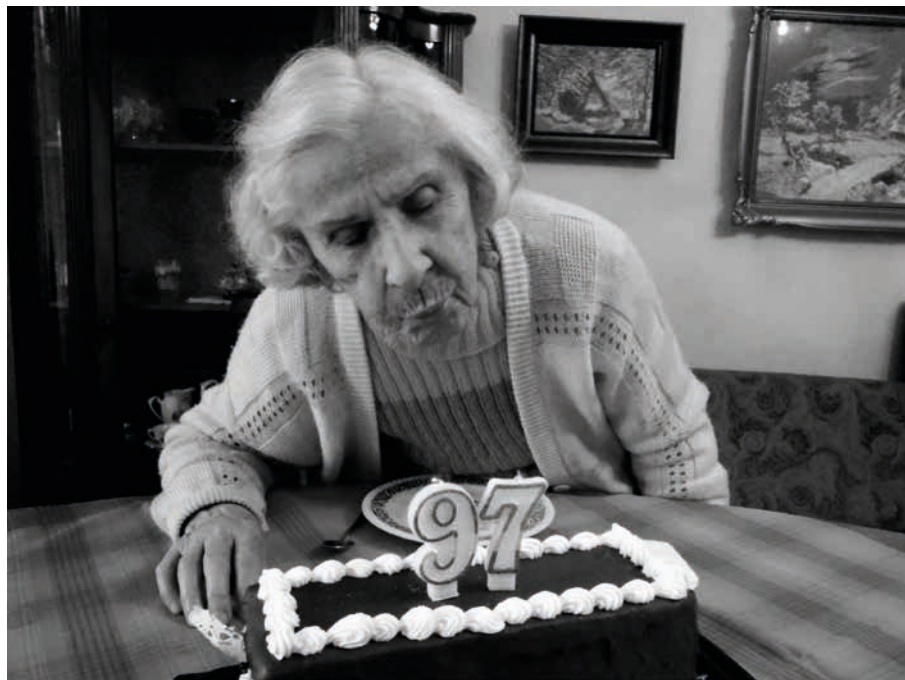
Генерације

Eternal hope

Године заједно

Доживети стоту

Ах тај танго

Све је моје

Верност

Они што долазе за нама

Катунарка

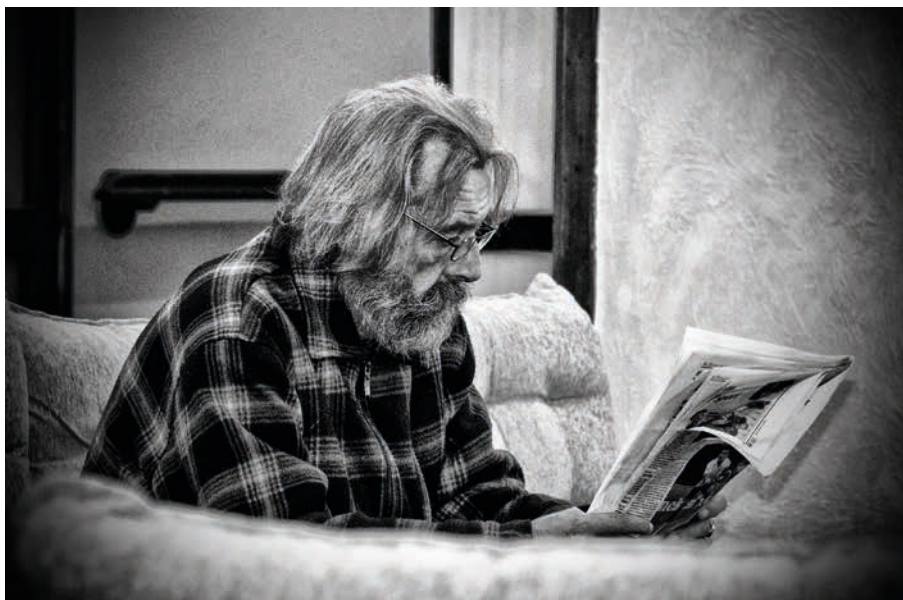
Са унуком

Да ли сте чуле

Медаље

Читалац

Весело

Опанчар

Осмех у очима

Фијакер стари

Стара гарда

Како је нјима лепо

У цркви, 3420

Street artist

Saleswomen

Деда 1

Бајкер

Потез

Маратонац

Окићен

Мајстор из Куманова

Јелица 2

Свакодневни живот

Љубав је вечна

Моса и Љиља

Две браде

Црвена звезда

Мог живота ритам

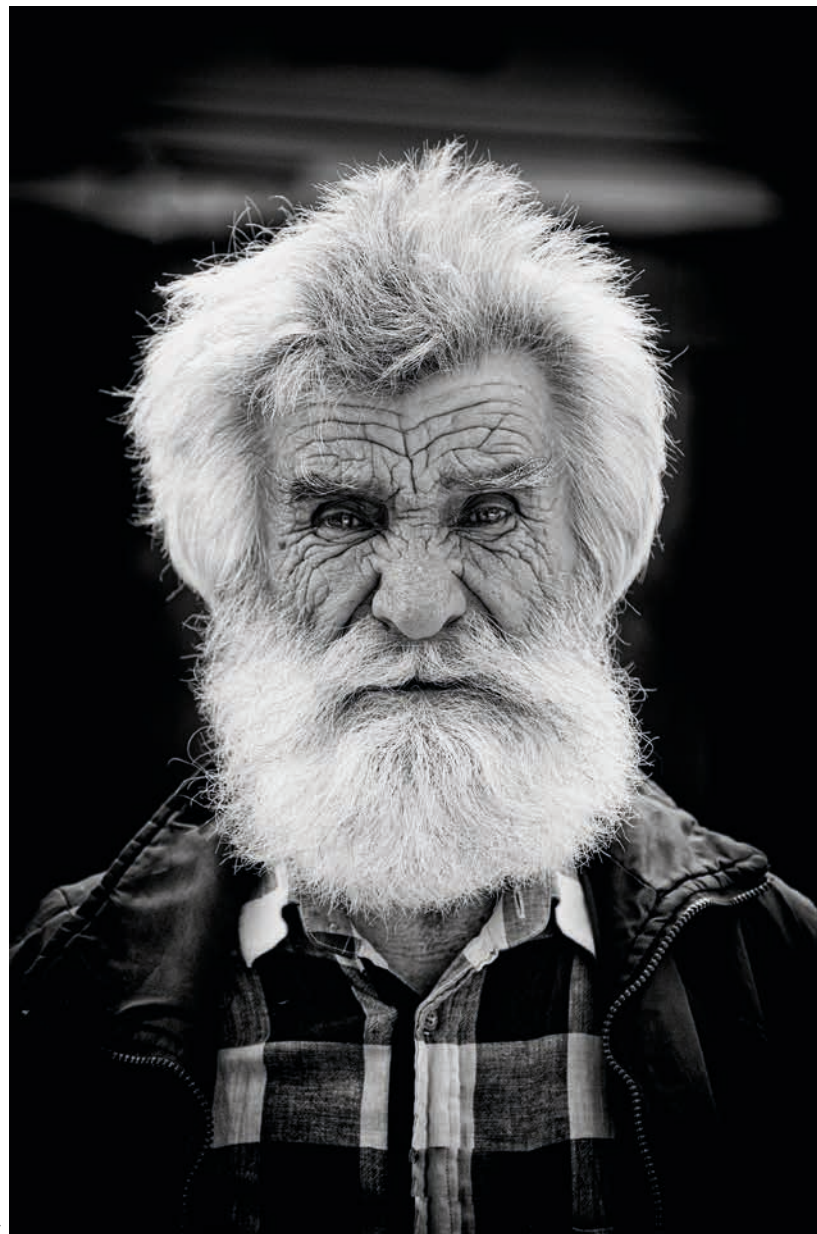
УТРЕС

Монахинје

Мајка и син

Трагови живота

Сунчање

Срећни дани

Хоби, 8875

Драгиша, 8536

Бети

Шетња

Моја башта

У српском народу млади људи поздрављају старце скидајући капу, а жене их поздрављају устајући с места; најзад, у нашој сељачкој задрузи је најстарији домаћин био господар и судија. Одиста, старац је фактор развитака, прстен у ланцу напретка, стуб цркве и државе. Зато је непоштовање старца била особина само варварских народа и дивљачких племена; а све што се иде даље у цивилизацију, старци постају уваженијим, местимице и светитељском фигуром.

Старост је један фактор духовног усавршавања човековог. Најзад, у хаосу личних сујета, и у сукобу људских интереса, старац је елеменат мира и помирења. Стога је старост и један велики елеменат поретка и хармоније.

Јован Дучић

Баба из Вишевца

Женски берберин

Фотограф

Пријатељство

На почетку смо били

Шахисти

Сајција

РЕЗУЛТАТИ

конкурса расписаног од Удружења грађана „Снага пријатељства“ AMITY и
Фото савеза Србије поводом обележавања 1. октобра - Међународног дана
старијих особа са темом ЛЕПОТА СТАРЕЊА

1. НАГРАДА ЗА КОЛЕКЦИЈУ:	МИЛИНКОВИЋ Влада
2. НАГРАДА ЗА КОЛЕКЦИЈУ:	ФИЛИПОВИЋ Маријана
3. НАГРАДА ЗА КОЛЕКЦИЈУ:	ЛАПЧЕВИЋ Драган
ПОХВАЛА ЗА КОЛЕКЦИЈУ:	ФА 1 ФСС ЈОНЧИЋ Петар
ПОХВАЛА ЗА КОЛЕКЦИЈУ:	МФ ФСС ПРЕДОЈЕВИЋ Мирослав
1. НАГРАДА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	ПЕТРОВИЋ Зоран
2. НАГРАДА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	ФА 1 ФСС ЈОРДАНСКИ Горан
3. НАГРАДА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	ФА 1 ФСС ЛАТИНОВИЋ Биљана
ПОХВАЛА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	ФА 2 ФСС ЈОЧИЋ Александар
ПОХВАЛА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	РАДОСАВЉЕВИЋ Милинко
ПОХВАЛА ЗА ФОТОГРАФИЈУ:	ТОМИЋ Маја

ФА 1 ФСС	БАТРИЋЕВИЋ Ана
ФА 1 ФСС	БИСАК Золтан
ФА 1 ФСС	БОРОЈЕВИЋ НЕНАД
ФА 1 ФСС	БРКЉАЧИЋ Бранислав
КМФ ФСС	ВАЛО Јан
МФ ФСС	ВИРАГ Иштван
	ДОБРОСАВЉЕВИЋ Немања
	ЋИКИЋ Јован
	ЖАРКОВ Александар
	ЗАМБО Петар
КМФ ФСС	ИГЛИЧ Едо
ФА 1 ФСС	ИЛИЋ Пантелија
	ЈОВАНИЋ Зорка
КМФ ФСС	ЈОВАНОВИЋ Александар
	ЈОВИЧИЋ Слободан
ФА 1 ФСС	ЈОРДАНСКИ Горан
ФА 2 ФСС	ЈОРДАНСКИ Лука
ФА 1 ФСС	ЛАТИНОВИЋ Биљана
ФА 2 ФСС	ЛЕРХ Снежана
ФА 1 ФСС	ЛУКОВИЋ Војислав
	МИЈАИЛОВИЋ Весна
	МИЛАДИНОВИЋ Марко
МФ ФСС	МИЛОЈЕВИЋ Раша
МФ ФСС	МИЛУТИНОВИЋ Зоран
	МИШЕЉИЋ Марко
	МРШИЋ Нада
ФА 1 ФСС	ПАЈИЋ Бојан
КМФ ФСС	ПАЈИЋ М. Слободан
	ПАНТЕЛИЋ Матија
ФА 1 ФСС	ПАНТЕЛИЋ Слађана
	ПЕТРОВИЋ Зоран
МФ ФСС	ПЕШТЕРАЦ Војислав Војо
	РАДОСАВЉЕВИЋ Милинко
КМФ ФСС	СТОЈАНОВИЋ Иван
МФ ФСС	СТОШИЋ Маја
	ТОМИЋ Маја
ФА 1 ФСС	ЧАВИЋ Слободан
ФА 1 ФСС	ШИКИЋ Весна

Жири:

Бранислав БРКИЋ, МФ ФСС;
Бранимир КАРАНОВИЋ, КМФ ФСС;
Владе САТАРИЋ, УГ „Снага пријатељства“ AMITY

На конкурс приспела 471 фотографија од 94 аутора.
За излагање примљено 75 радова од 44 аутора.
Према Правилнику о изложбама ФСС, изложба има **ПРВИ РАНГ**.

Легионар у пензији; Пејка и Милован; Идворски рибар
И тако ти кажем; Љубав; Пролазник
Живели; Љубав; Суочавање
Херој; Како је...; На путу
Лички сир; Нераздвојни пар; Секула са женом
Бакина радост
Пауза од живота
Партија шаха
Акробата Луле
Риболовци
Туристичке

Тренер коња
Eternal hope; Године заједно
Генерације
Доживети стоту; Ах тај танго
Верност; Све је моје; Они што долазе за нама
Да ли сте се чуле; Катунарка; Са унуком
Медаље
Читалац
Весело
Фијакер стари улицама лута; Осмех у очима
Опанчар
Стара гарда
Како је њима лепо
У цркви 3420
Street artist
Saleswomen
Деда 1
Потез; Бајкер
Маратонац
Мајстор из Куманова
Окићен
Јелица 2; Свакодневни живот
Љубав је вечна; Маса и Љиља
Црвена звезда; Две браде
Мог живота ритам
УТ7ЕС
Монахиње
Мајка и син
Сунчање
Трагови живота
Срећни дани
Драгиша 8536; Хоби 8875
Бети; Шетња
Моја башта
Баба из Вишева; Женски берберин
Фотограф; Пријатељство
На почетку смо били
Шахисти; Сајција

ЛЕПОТА СТАРЕЊА
Изложба фотографија

Издавач:

Удружење грађана „Снага пријатељства”
AMITY, Париске Комуне 1/12, Нови Београд
www.amity-yu.org

За издавача

Надежда Сатарић
председница Управног одбора

Уредник каталога

Мирослав Предојевић

Припрема и ликовна обрада

Влада Милинковић

Штампа

Графопринт, Горњи Милановац

Тираж

250 примерака

ISBN 978-86-89147-17-9

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

77.041.5(497.11)"20"(083.824)

ЛЕПОТА старења #2 : [изложба фотографија] / [уредник каталога
Мирослав Предојевић]. - Нови Београд : Удружење грађана "Снага
пријатељства" - Amity, 2022 (Горњи Милановац : Графопринт). - 53 стр.
: фотогр. ; 21 cm

Тираж 250. - Стр. 4-5: Лепота старења - други пут / Надежда Сатарић.

ISBN 978-86-89147-17-9

COBISS.SR-ID 74725897

